

To so v nebo vpijoče krivice, katere se ne morejo in ne smejo dalje trpeti. Spodnještajarski davkoplačilci zahtevamo nam v državno osnovnih postavah zajamčeno pravico, mi zahtevamo, da se nam za naš denar tudi to da, kar mi potrebujemo, kar je nam v prid, kar nam služi za povzdigo naše omike in racionalnega gospodarstva. Saj mi ne zahtevamo družega kakor to, kar je naše, kar nam gre.

S temi vrstami skušal sem dokazati velike krivice, katere se godijo nam Slovencem, no in upam, da sem dokazal temeljito in neovrgljivo. Na podlagi teh podatkov zahtevamo, rojaki moji, vsaj jedno kmetijsko, jedno meščansko in jedno državno obrtno šolo s slovenskim učnim jezikom, in to zahtevamo vsi skupaj, edino, složno, pri vsaki priliki tako dolgo, da se nam dá. Nabirajmo zato podpise na peticije od vseh davkoplačevalcev, da bodo višji krogi prišli do prepričanja, da zahteva naše šole ljudstvo, a ne par ljudi. Pri vsakem zborovanju naj se stavijo v tem smislu resolucije, in to tako dolgo, da se nam dá to, kar zahtevamo za blagor ljudstva in cele spodnještajarske dežele. I. Kač.

Kake davke morajo plačevati naše posojilnice?

Tako »javno vprašanje« stavlja je brezimski v »Slovenski zadrugi« 1900 I. 4 in v 5 števil istega lista daja »Odgovor« gosp. Fr. Jošt. Naj bode še meni dovoljena beseda k istemu predmetu.

I. Posojilnice morajo plačevati dohodnino (davek od dohodkov, Einkommensteuer) vsled postave z dne 27. dec. 1880, (drž. zak. št. 151.), katero postavilo nekoliko spopolnujeta postavi z dne 14. aprila 1885, D. Z. št. 43. in z dne 24. marca 1893, drž. zak. št. 40. Odločilna posebno sta §§ 3 in 5 postave 1880, ki se glasita:

»§ 3. One v § 1. označene pridobitne in gospodarske zadruge ter posojilnice tako dolgo niso dolžne plačevati davka od dohodkov, dokler po določilih § 2 izkazani čisti dobiček ne presega svote 300 gld.

Kjer pa čisti dobiček presega 300 gld., plačuje se za prvih tisoč $\frac{3}{10}$, za drugih tisoč $\frac{5}{10}$, in še le za višje svote celi (10%) davek.

§ 5. One v § 1. označene pridobitne in gospodarske zadruge ter posojilnice morajo vsako leto 14 dni po občnem zboru, vsekakor pa vsaj do 30. junija vsakega leta doposlati davčnemu uradu I. stopnje (skoz c. kr. davkarijo) izpoved (Bekennntniss) o čistem do-

bičku pretečenega leta. Tej izpovedi pridejana mora biti popolna bilanca in računski sklepi, pravilno potrjeni ali od občnega zbora ali od v to poklicanega urada.»

Važno je še sledeče: 1. Za prvo (solnčno) leto na novo ustanovljene posojilnice se ne sme tirjati dohodnina vsled odloka c. kr. upravnega sodišča z dne 31. decembra 1889, št. 3490. 2. Oni del čistega dobička, ki se pridene rezervnemu zakladu za pokritje morebitnih izgub, se ne sme dohodninsko obdati vsled odloka c. kr. upravnega sodišča z dne 31. jan. 1888 št. 382 in z dne 31. dec. 1889 št. 3483. 3. Posojilnice, ki plačujejo dohodnino, oproščene so pridobnine (Erwerbsteuer) po § 4 postave z dne 27. decembra 1880, drž. zak. št. 151; primeri tudi postavo z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 222, §§ 83—115.

Iz predstoječega je tedaj jasno, da nekatere one naše posojilnice, ki imajo velike dohodke in z njimi prostovoljno razpolagajo, plačujejo dohodnino. Za njo se pa nikakor ni treba brigati Raiffeisenovkam in njim sličnim denarnim zavodom, ki so ustanovljeni po zahtevah zakona z dne 1. junija 1889 št. 91. Zahteve so pa te po § 1.:

Neomejeno poroštvo, manjši, jasno označen kraj, (vas, fara), kot delokrog, mali deleži (k večemu do 25 gld.), čisti dobiček se celi pridene rezervnemu zakladu za morebitne izgube, posojila dajejo se le zadrušnikom, menice se ne rabijo, razloček med obresti za vloge in za posojila ne sme biti večji kakor $1\frac{1}{2}\%$.

II. Brez izjeme pa plačujejo naše posojilnice sledeče:

A. Rentnino (Rentensteuer), pa ne za se, marveč za svoje vlagatelje od obresti njih vlog po $1\frac{1}{2}\%$. Ta davek je na mesto razveljavljenega določila, vsled katerega so morale posojilnice od izplačanih in kapitalizovanih obresti vlog plačevati 2% pristojbine (Gebüren). Rentnina upeljana je z zakonom dne 25. okt. 1896, drž. zak. št. 220, a radi nje opuščene so prejšnje 2% pristojbine po zakonu dne 11. febr. 1897, drž. zak. št. 57. Dasi tedaj posojilnice odslej »za svoje vlagatelje« velikodušno in »hvalevredno« prevzamejo rentnino, prihranijo si še itak 1% tega, kar so morale prej plačevati, in je tedaj piškava taka samohvala!

Za plačevanje rentnine so odločene posebne tiskovine: »Ausweis, Izkaz o rentnini plačani vsled § 133. Obrazec C.« Ti pravilno izpolnjeni in podpisani izkazi pošljejo se z denarjem vred v dveh izvodih c. kr. davkariji. Eden odrezek (Coupon) z uradnim

potrdilom vrnjenega izkaza pošlje se c. kr. glavarstvu kot prvi davčni inštanca.

§ 134. gori omenjene postave (1896) določuje, da se mora rentnina vsakega četrta leta in sicer v 14 dneh po njega preteku odrajtati. Poslej je c. kr. finančno ministerstvo z ukazom dne 30. jan. 1898 št. 1731. v obče dovolilo, da se rentnina plačuje in izkazuje poluletno in sicer vsikdar vsaj do 31. julija za prvo, do 31. januarja sledečega leta za drugo polletje. — Mimogrede še omenim, da je Raiffeisenovkam, ki so pod nadzorstvom štaj. dež. odbora, dovoljeno rentnino plačevati in izkazovati le celoletno, pa vsaj do konca novembra sledečega leta (c. kr. fin. minist. ukaz z dne 24. jun. 1898 št. 33.306).

B. Neposredne državne pristojbine (Ummittelbar und baar zu entrichtende Gebüren) od opravične glavnice (Betriebskapital) plačujejo se vsled postave z dne 21. maja 1873, drž. zak. št. 87; postave z dne 13. dec. 1862 drž. zak. št. 89 in 29. febr. 1864, drž. zak. št. 20, in sicer:

1. od vplačanih deležev in pristopninah;
2. od vrnjenih deležev;
3. od izplačanih obresti od deležev; vse troje po lestvici I. za kolke;
4. od izplačanih, oziroma izkazanih obresti vlog v tekočem računu 2%.

Za odrajtovanje teh pristojbin odločene so tudi posebne tiskovine: »Pristojbinski dnevnik, — Gebüren Journal«, v katerega se po prvotnih določilih zapisujejo mesečni zneski (1.—4.), poluletno soštevajo, po poluletnih svotah pristojbine preračunajo in odrajtujejo. S tem denarjem vred posljeta se na c. kr. davkarijo dva prepisa pristojbinskega dnevnika in položni list (Erlagsschein). — Pripomniti je, da se pri preračunanju pristojbine pod 4. mora prej prava svota prikrojiti v skoz 20 deljiv znesek. Na pr. kron 75-98 se prikroji na K 80, sploh se zneski razdelijo na svote po K 20, na ostatke znašajoče menj kakor K 1 se ne jemlje ozir: ostatki K 1 in več se pa prikrojijo na K 20, na pr. K 20-99 se prikroji na K 20, K 21 pa na K 40. Jasno je tedaj tudi, da se vsaki znesek pod K 20 vzame za K 20.

Vsled ukaza c. kr. finanč. ministerstva z dne 29. sept. 1888 št. 30.966 sme c. kr. deželna finančna oblast onim posojilnicam, ki za to prosijo, dovoliti, da pristojbine (1.—4.) izkazujejo in plačujejo v celoletnih svotah in obrokah in sicer po občnem zboru, vendar pa vsaj do konca julija sledečega leta. Prošnja za to ugodnost je po § 5. postave z dne 1. junijem 1889, drž. zak. št. 91 koleka prosta. Posebej opazim, da je 2% pristojbina

me vstraši silno trkanje ob vrata. Oba z ostalim služabnikom skočiva na noge, odpreva in huzar s prestrašenim ter bledim obličjem vstopi.

- »Kaj je že zopet?« vprašam nevoljen.
- »Konj je tu«, reče vojak prestrašen.
- »Kateri konj pa?«
- »Ordonančni.«
- »Vojak padel s konja?«
- »Ne, vstreljen!«
- »Strel slišal?«
- »Ne, pa sedlo polno krvi.«

Bilo mi je zadosti. Vsi trije hiteli smo po stopnicah dol. Huzar mi pove, da je videl prej grofa v vrtu. Vendar na vrtu ga ni bilo več, šli smo torej v njegovo izbo.

Potrkam, vse tiho.

»Odprite, gospod grof, moram takoj z vami govoriti.« Počasi se odpro vrata, grof je stal oblečen pred nami.

»Gospod grof ste bili pred nekoliko časa na vrtu?« vprašam ga.

»Ne!«

»Toraj sobe niste zapustili, od časa ko sva govorila?«

»Ne, rečem, in prosil bi vas, da bi me zdaj pustili v miru.«

»Laže, gospod nadporočnik«, zadere se huzar »videl sem ga, on je bil na vrtu.«

Moj služabnik zakliče: »Postelja je še nedotaknjena.«

»Tu imamo«, zakliče zopet huzar in vzame izza zastora izstreljen samokres.

Grof je postal bled ko stena.

»Gospod grof, jaz sem odposlal nocoj ordonanco, nekdo jo je ustrelil, ta huzar Vas je videl v vrtu, ta samokres pove, da ste vi grd hudodelnik. Vi ste moj jetnik, g. grof!« Grof ni skušal več lagati.

Razdražen grem po sobi gor in dol; bilo je res, grof je to storil, toda kaj naj z njim storim?

S seboj vlačiti ga ne smem in ne morem, obsodba morala se je takoj zgoditi, ker tako zahteva neusmiljena bojna pravica.

»Veste, kaj bodele zdaj dobili?« vprašam jezno grofa.

»Smrt!« mi odgovori hladno.

»Rekli ste!«, rečem mu.

Služabniku in huzarju sem zapovedal stražiti grofa, jaz pa sem šel v dvorišče. Ordonanco so že našli in vojak je ležal mrtev pred menoj. Moj dragi zvesti mladenič! Strel mu je ravno predrl glavo, moral je biti takoj mrtev. Solza padla mi je iz očesa.

Dva vojaka pripeljeta grofa na dvorišče. Zgodilo se je. Štirje možje z nabitimi puškami se postavijo drug poleg drugega. Grofa

v lahkem oblačilu so postavili poleg mrliča. Vojaki vzdignejo puške, jaz zakričim: »Ogenj«. V tem zakliče grof z močnim glasom: »Živio Italija!« Štirje strelji počijo, in grof se zvrne poleg svoje žrtve na zemljo.

Bojni pravici je bilo zadoščeno.

Smešničar.

Mož ženi ob koncu prepira: »Sedaj boš pa že menda zopet spravila svoje stvari in pobegnila k materi, da me zatožiš?«

Žena: »O ne! Tokrat bom rajši mater k sebi poklicala.«

Sodnik: »Vas ni sram, da imate tolikrat na sodniji opraviti?«

Potepuh: »Po kaj? Mar sodniki niso pošteni, ugledni ljudje?«

Ona: »Kam bi le položila pismo, da ga jutri ne pozabim vzeti seboj?«

On: »Vtakni ga za ogledalo, tam ga najdeš prav gotovo.«

Nande: »Zakaj so pa ribe mutaste?«

Oče: »Saj tudi ti ne moreš pod vodo z nikomur govoriti.«

A: »Tvoje hčerke so pravi angeljčki!«

B: »Kaj pomaga, če jih pa noben vrag ne mara!«

od obresti vlog tekočega računa v slednjem slučaju neznatna, pri prav mnogih posojilnicah pa je celo ni, kjer koncem leta, ko bi se imela izkazati, imetnik računa posojilnici dolguje obresti.

C. Pa tudi kolki so davek in tedaj je treba tudi teh omeniti v odgovoru na vprašanje »Kake davke plačujejo posojilnice?« še posebej zategadelj, ker ne plačujejo vse enakih kolkovih pristojbin.

1. Kolkovani morata biti sledeči društveni knjigi: Dnevna blagajniška knjiga in Glavna knjiga za vloge.

Čez kolek vtisne c. kr. finančno okrajno ravnateljstvo svoj pečat.

2. Menice se kolkujejo po lestvici I, a čez kolek vtisne navadno c. kr. davkarija svoj pečat.

Hipotekarna dolžna pisma kolkuje c. kr. biležnik ter vodstvo zemljiške knjige.

4. Dolžna pisma na osebni kredit kolkujejo se po lestvici II.; če se pa tem dolžnim pismom (navadno na nedoločen čas) pripiše še porok, treba je novega istega kolka. Isto velja za podaljšanje teh pisem in za vsakega poroka na njih.

5. Vloge in prošnje na javne urade so podvržene kolkovniškimi določilom.

Tako je v obče veljavno!

Olajšave pa imajo Raiffeisenovke in njim na podlagi postave 1. junija 1889, drž. zak. št. 91 z znanimi zahtevami slične posojilnice in sicer vsled postave 11. junija 1894, drž. zak. št. 111., katere § 2. se glasi:

»Dolžna pisma udov, ki so dobili posojila od katere v § 1. (postave 1889) imenovanih zadrug, zraven pa tudi zadolžnice za tekoči račun, s samo izjemo listin o hipotekarnih dolgih, podvržene so kolkovini po lestvici I., če je iz dolžnopisemskega teksta razvidno, da rok za vrnitev posojila ne preteče 4 let od dneva podpisane listine.

Dolžnopisemski podaljšanja (prolongacije) zastran v predstoječem omenjenih posojil zahtevajo istotako kolek po lestvici I., če podaljšanje ne preteče 4 let, sicer pa gre (večji) kolek po lestvici II.

Poroštva, katera se pridružijo predstoječim po lestvici I. kolekovanim zadolžnicam, so kolka prosta.

To so zares pomenljive olajšave! Ukaz c. kr. fin. ministerstva z dne 13. junija 1894 pa določa:

Posojilnice, ki hočejo biti deležne teh olajšav, morajo se z nekolekovanu prošnjo in pridejanim izvodom pravil obrniti do predpostavljenega finančnega urada I. vrste (c. kr. finančno okrajno ravnateljstvo; pristojbinski oddelek). — O prošnji razsoja c. kr. deželna finančna direkcija. — Odlok se ima razglasiti v uradnem listu finančnega ministerstva. — Društva, ki so že dosegla omenjene ugodnosti, morajo naznaniti vsako spremembo pravil okraj. fin. ravnat. Fin. minister sme preklicati ugodnosti če je dokazano, da katera zadruga ne izpolnjuje več stavljenih pogojev. — Zadruga, katere niso pod nadzorništvom kakega avtonomnega (deželnega) odbora ali katere združne »Zveze«, sme nadzorovati finančni urad, da se prepriča, ali se spolnjujejo imenovani pogoji.

III. Semkaj bi spadala še razprava o pristojbinskem namestku (Gebühren-Äquivalent), katerega imajo plačevati skupščine (korporacije) in društva vsled postave z dne 9. febr. 1850, drž. zak. št. 50, toraj mestne in okrajne posojilnice itd. — Denarni zavodi pa, ki po pravilih posojujejo le zadrugnikom svojim, so izvzeti od dolžnosti tega davka. Ker v začetku omenjeni brezimenski ni vprašal: »Kakih davkov ni treba plačevati našim posojilnicam?« omenjam le sledeče: Ako bi se l. 1901 kateri naši posojilnici doposlali obrazci v izpoved premičnega imetja in nepremičnega, kar se stori vsako 10 leto, da se za 10 let naprej odmeri pristojbinski namestek, tedaj je ista obvezana obrazce vestno izpolnjene do konca aprila poslati oblasti. Ob enem pa naj zahteva oprostitev od tega davka, in če se ji kljub temu ven-

dar odkaže, naj nemudoma proti temu rekurira pri c. kr. finančni deželni direkciji na podlagi dotičnih oprostilnih zakonov in ukazov.

K sklepu naj še stvarno opomnim k članku gsp. F. Jošta v »Slovenski zadrugi« 1900 št. 5 o istem predmetu sledeče:

1. Res ni treba plačevati rentnine »od izplačanih in kapitalizovanih obrestih« posojilnicam, ker § 124 zakona 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 sploh govori le o fizičnih osebah, tedaj ne o zadrugah.

2. Pobija gosp. Jošt trditve »Narodnega Gospodarja« 1900 št. 1 str. 12, da bi morale plačevati »vsakega pol leta od izplačanih obrestij in vlog (!) v tekočem računu 2% rentnega davka«. Ako se blagohotno postavi na mesto »in«, »od«, kar bi zamoglo postati edino zmiselno, tedaj odpadajo vsa naslednja izvajanja gsp. Jošta. Ako se pa stavek »N. G.« še natančneje pregleda, postane jasno, da je pisec mislil le na zgorej pod II. B. 3. razpravljano. Priznavam tudi, da »N. G.« tam na jako lahkomišeln način govori o »2% rentnem davku«, a opravičeno menda slutim, (naslednjih števil »N. G.« nimam pri roki), da je slej popravil svojo zmoto.

Vsem nam gre za sveto narodno stvar. Ako sem se v predstojećem kjerkoli zmotil, hvaležno sprejemem vsako prijazno pojasnilo, radovoljno tudi oster ukor, — prav mi bo, saj sem se oglasil samorad! da le kogar ne speljam v zmoto, kateri sledi financarski bič, kazen, ki je razven večne med vsemi kaznimi najbolj občutljiva.

Poučujmo drug drugega, navdušujmo se za stvar, katera nam je ravno v naši dobi prva med posvetnimi! Ne lahkomišeln, marveč dobro premišljeno stavimo na trdno podlago poslopje narodno-gospodarske naše organizacije!

F. S. Šegula.

Politični ogled.

Čehi delajo z vsemi silami, da bi jim dala vlada kako zadoščenje za storjene krivice, ker bi v istini radi opustili obstrukcijo. Češki politiki se pridno posvetujejo z ministerskim predsednikom Koerberjem. Ako Čehi opuste obstrukcijo, se celo gotovo zopet obnovi prejšnja desnica. Vidi pa se sedaj tudi veliki razloček med češko in nemško obstrukcijo. Nemci so slepo dirjali naprej in se niso zmenili, koliko škode da storijo vsem narodom, Čehi pa so vestni politiki in sami ponujajo roko za častno spravo.

Prijatelji Čehov. Od uredništva dunajskega časnika »Der Süden« smo dobili prijazno pojasnilo, da ne sedi v njem noben žid. Časnikar Graf, ki izdaje »Information«, in sodeluje tudi pri Südenu, je katoličan in Slovan (Čeh). List Süden bi večkrat prinašal članke o slovenskih zadevah, a jih ne dobi. Dobro bi bilo torej, ako bi slovenski politiki večkrat namočili svoje pero za ta list, ki se čita celo v najvišjih političnih krogih. Mi objavljamo to pojasnilo s prijateljskim čustvom.

Šenererjevski shod v Ašu. Zborovalci na tem shodu, ki ga je sklical poslanec Bareuther, so v nedeljo celemu svetu naznanili, kaj jih teži. Možje zahtevajo posebno zastopstvo za vse nemške dežele, nemški državni in armadni jezik, osamitev Galicije, spremembo policijskih naredeb in preklic odlokov glede izгона pruskih pastorej in razpust državnega zbora ter razpis novih volitev. Poleg tega so stavili Šenererjevci še več zahtev lokalnega pomena. Njih zahteve so torej naravnost velikanske in prav malo manjka, da se že ni zahtevalo združenje vseh avstrijskih nemških pokrajin s Prusijo. Vlada je seveda komaj čakala, da so ti prusaki izrazili svoje želje, in jih bo menda nemudoma izpolnila.

Cesar pride v Gorico okoli 19. septembra. Goriška dežela obhaja letos 400letnico združenja goriške grofije z Avstrijo. Za slovesen cesarjev sprejem se že sedaj delajo priprave.

Istrski deželni zbor je pričel zborovati, a slovanski poslanci se niso prikazali, ker se jim ni zagotovilo, da jih italijanska fakinaža ne bo napadala in ker se jim ni obljubilo, da bo v zbornici njih jezik enako-praven z italijanskim.

V Južni Afriki se Burom sedaj ne godi tako slabo. Uspeh na uspehom se poroča od tamkaj. Seveda so to le neznatni uspehi, ki ne bodo več spremenili žalostne usode burskega ljudstva. Dne 22. so se Buri zbrali pri železnični postaji blizu Heidelberga ter hudo prijemali Angleže. Še le ko je tem dosla večja pomoč, so jo popihali zopet v varna zavetja.

Vojska na Kitajskem. Kitajska je začela sedaj vendar resno misliti na posredovanje evropskih velesil proti ustaji bokserjev. Cesar Kwangsü se je obrnil najprej na predsednika francoske republike, potem na Mac Kinleya ter nemškega cesarja, slednjič pa z daljšim pismom na japonskega cesarja. Odgovori vseh vladarjev se ujemajo v tem, da o posredovanju ne more biti govora, dokler kitajska vlada ne da zadoščenja in zagotovi popolne varnosti. Iz teh pisem kitajskega cesarja sklepajo nekateri, da imata Kwangsü in cesarica-vdova še v rokah vladno krmilo, a da sta preslaba, da bi se uprla nasilstvu princa Tuana, ki s svojimi še vedno oblega zunanja poslaništva. Tudi poslaniki so razun Kettelerja baje še vsi živi in zdravi, ker sicer bi se cesar ne drznil storiti takega koraka. O tem je mej drugimi posebno prepričan ameriški predsednik Mac Kinley, ki je že tudi obljubil posredovanje glede nekaterih prepirnih točk. Amerika bo torej prva kršila jedinstvo. Mejnarodne čete se bodo pričensi s prihodnjim tednom vendarle napotile v Pekin. Dolgo so odlašale. Kdaj dospo tje in v kakem stanju dobe ondotne tujce, danes pač nihče ne more napovedati.

Dopisi.

Iz Zdol pri Kozjem. (Razno.) Gospod urednik, primahal sem k vam s polno torbico novic, katere mislim, da bodo ugajale cenjenim bralcem. Najprvo pogledimo nekoliko na naša polja in vinograde, kako nam kaj letos obetajo. Ozimna setev nam je prav lepo obrodila, posebno pšenica in ječmen; rž pač bolj nekoliko slabo, ker je bila prezebla. Čas žetve je tukaj in naše pridne žanjice z veseljem sukajo srp po njivi in hvalijo Boga, da jim je dal doživeti ta veseli čas žetve in da jim ni zlatega upa ugonobil ledeni bič, kateri nam je velikokrat že pretel. S tem upamo, da se bodo v kratkem oglasili veseli mlatiči s piko, poko, pok, in nam namlatili mnogo drobnega zrnja. Koruza, fižol, krompir in drugi letni pridelki nam prav lepo rastejo in nam obetajo dobro bodočnost, ako ne bode ledu. Seno smo prav lahko posušili in ga je mnogo. Vinska trta nam je letos lepo zrastle in se nadejamo, da se še bode stara trta opomogla in nam rodila. Letos sicer ne kaže veliko grozdja, pa upamo, da bode to izvrstno. Mnogo že imamo amerikanerja nasajenega, kateri prav lepo in bujno raste. Dobro se nam je obneslo škropljenje proti peronospori in žvepljanje proti plesnobi. Sadja bode tudi, posebno jabolk in hrušek, sliv pač nekoliko manj od lani. Črešenj je bilo dovolj. Kostanj prav lepo cvete, a orehov pač ne bode nič, ker so bili pozebli. Blagoslovi Bog vse delo naših rok in nas varuj pred vsako uimo. — Toča nas pa kaj prav rada obiskuje. Zato so izrekli nekateri občani, da bi bilo dobro in koristno, ko bi se ustanovila pri nas strelna postaja proti toči po nasvetu gosp. dr. Jožefa Vošnjaka in c. kr. kmetijske družbe kranjske. Upamo, da se bode ta naša želja izpolnila in prosimo deželno vlado, da bi nas v tej reči podpirala, ker naše županstvo dremlje ali takorekoč spi in se malo briga za procvit kmečkega stanu. Pregovor pravi: pomagajmo si sami in Bog nam bode pomagal.